

Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 24.11.1960, sp. zn. 11 Co 387/60, ECLI:CZ:MSPH:1960:11.CO.387.1960.1

Číslo: 21/1961

Právní věta: Kdy je pracovní úraz v přímé souvislosti s výkonem zaměstnání.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 24.11.1960

Spisová značka: 11 Co 387/60

Číslo rozhodnutí: 21

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody, Pracovní úraz

Předpisy: 58/1956 Sb. § 1

§ 2 odst. 1 písm. a

§ 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 21/1961 sb. rozh.

Kdy je pracovní úraz v přímé souvislosti s výkonem zaměstnání.

(Rozhodnutí městského soudu v Praze z 24. listopadu 1960, 11 Co 387/60.)

Okresní soud pro Prahu 7 zamítl žalobu o náhradu škody z pracovního úrazu s tím, že pracovní úraz, který utrpěla žalobkyně v budově žalovaného podniku, nebyl v přímé souvislosti s výkonem zaměstnání.

Městský soud v Praze rozsudek soudu první stolice změnil tak, že vyslovil, že žalobní nárok je co do základu celý po právu.

Odůvodnění:

Jde o to, zda je v přímé souvislosti s výkonem zaměstnání úraz, který žalobkyně utrpěla v budově žalovaného podniku, když se po skončení pracovní doby vrátila z vrátnice podniku do kanceláře, aby si dala potvrdit dobu odchodu z pracoviště předchozího dne, neboť zjistila, že opomenula tuto dobu na kartě píchacích hodin označit.

Soud prvního stolu zodpověděl tuto otázku záporně, podle názoru odvolacího soudu nesprávně.

Zákon nestanoví nic o tom, co je rozumět pod pojmem přímé souvislosti. Je třeba to dovodit z účelu v souvislosti s jinými předpisy našeho právního řádu. Podle toho měl omezující dodatek o přímé souvislosti ten účel, aby odpovědnost podniku nebyla stanovena neúnosně široce. Požadavek přímé souvislosti měl především vyloučit – na rozdíl od ustanovení § 16 odst. 2 písm. b) zák. č. 55/1956 Sb. o sociálním zabezpečení – odpovědnost za pracovní úraz, který se zaměstnanci přihodil na cestě do práce a zpět, a rovněž úrazy, k nimž došlo při práci na tzv. melouchu. Otázku, je-li tu přímá souvislost, lze uvažovat z hlediska místního, časového a věcného, to je, zda lze na takovou souvislost usuzovat se zřetelem na charakter vztahu činnosti, při níž k úrazu došlo, k náplni zaměstnání. Žádné z prvních dvou hledisek není samo o sobě rozhodné.

Pokud jde o místní souvislost – která ostatně v souzeném případě je nepochybná – nevyžaduje se na příklad při úraze na montáži mimo závod, což platí ve všech případech, kdy výkon zaměstnání se provádí mimo závod. Ani požadavek časové souvislosti nelze vykládat tak, že by úraz při výkonu zaměstnání mimo pracovní dobu při nenařizené práci přes čas, ztratil přímou souvislost s výkonem zaměstnání. Znamenalo by to ve svých důsledcích současné etapy dobudování socialismu, které se neobejde bez toho, aby někdy bylo nutno pracovní dobu překračovat.

Zůstává tedy jako nejdůležitější moment pro posouzení charakteru přímé souvislosti hledisko na třetím místě uvedené, to je vztah činnosti, při níž došlo k úrazu, k náplni zaměstnání, to je k souhrnu povinností i práv zaměstnance plynoucích z výkonu jeho zaměstnání. Posuzováno z tohoto hlediska je taková přímá souvislost v souzeném případě dána.

Soud prvního stolu tu především nesprávně zdůrazňuje moment zavinění na straně žalobkyně, neboť zavinění zaměstnance vylučuje objektivní odpovědnost podniku jen v případě, že jde o zavinění, spočívající v porušení předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, jak je má na mysli § 2 odst. 1 písm. a) č. 2, respektive § 3 zák. č. 58/1956 Sb. Nelze také oprávněně tvrdit, že by činnost, při níž k úrazu došlo, nebyla v zájmu podniku samého.

Jako jeden ze znaků přímé souvislosti nutno vytknout i to, že činnost je v souladu se zájmy podniku a zaměstnance, zejména jde-li o realizaci sociálních práv zaměstnancových. Správnost evidence dodržování pracovní doby je nepochybně stejně v zájmu zaměstnance, jako v zájmu podniku. U zaměstnance nejde jen o materiální důsledky s tím spojené, ale i o mravní stránku věci, když právě svědomitý postoj k práci, k němuž patří i dodržování pracovní doby, je jedním ze základních rysů morálky socialistické společnosti.

Neprávem tedy neuznal soud prvního stolu úraz žalobkyně za úraz pracovní ve smyslu § 1 cit. zák.

Poněvadž v důsledku svého názoru se soud prvního stolu nezabýval výší žalobního nároku a ve výsledcích v řízení není pro rozhodnutí v tom směru dostatečný podklad, rozhodl odvolací soud jen o základu žalobního nároku mezitímním rozsudkem ve smyslu § 149 odst. 3 a § 177 o. s. ř.